

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **S. R.**, zastoupený Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem se sídlem Purkyňova 6, Ostrava, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Olomouckého kraje, Odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort**, sídlem U Výstaviště 18, Přerov, proti rozhodnutí žalované ze dne 18. 1. 2021, č. j. KRPM 104589-55/ČJ-2020-140022-SV, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 27. 5. 2021, č. j. 72 A 12/2021 – 37,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalované **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.
- IV. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Ladislavu Bártovi, advokátovi se sídlem Purkyňova 6, Ostrava, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši **3400 Kč**, která bude vyplacena do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

O d ů v o d n ě n í :

I. Dosavadní průběh řízení

[1] Žalovaná v záhlaví označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) rozhodla o prodloužení zajištění žalobce podle § 124 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), o dalších 39 dnů do 28. 2. 2021. Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci v záhlaví uvedeným rozsudkem žalobu proti rozhodnutí žalované zamítl (dále jen „krajský soud“ a „napadený rozsudek“).

[2] Žalobce odešel ze země původu z ekonomických důvodů a na své cestě vedoucí přes Omán, Írán, Turecko, Řecko, Makedonii, Srbsko, Rumunsko a další země se zbavil svého cestovního dokladu a pokusil se dostat v nákladním prostoru kamionu do Německa. Na území České republiky byl se skupinou státních příslušníků Turecka zadržen.

[3] Napadené rozhodnutí bylo vydáno poté, co byl žalobce rozhodnutím žalované č. j. KRPM-104589-26/ČJ-2020-140022-SV, dne 25. 9. 2020 zajištěn podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců za účelem správního vyhoštění na dobu 90 dnů a rozhodnutím žalované ze dne 20. 12. 2020, č. j. KRPM-104589-52/ČJ-2020-140022-SV, bylo zajištění prodlouženo o 30 dnů, tedy do 20. 1. 2021.

[4] Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci žalobu proti tomuto rozhodnutí o zajištění ze dne 25. 9. 2020, rozsudkem ze dne 16. 11. 2020, č. j. 72 A 38/2020 - 27, zamítl. Rozsudek je nyní na základě kasační stížnosti žalobce předmětem přezkumu v řízení vedeném Nejvyšším správním soudem pod sp. zn. 3 Azs 374/2020.

[5] O přezkumu rozhodnutí o prodloužení zajištění ze dne 20. 12. 2020 není ke dni vydání tohoto usnesení Nejvyššímu správnímu soudu nic známo.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[6] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti výše uvedenému rozsudku včasnou kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu.

[7] Stěžovatel namítá, že žalovaná nesprávně zvažila realizovatelnost účelu zajištění, tj. správního vyhoštění do Bangladéše. V této souvislosti obsáhle cituje z napadeného rozsudku a uvádí, že s jeho argumentací nesouhlasí. Při prodloužení zajištění je nutno zvážit, zda je výkon vyhoštění alespoň potenciálně možný. To platí i v případě, že vyhoštění nelze zrealizovat z důvodů faktických překážek na straně cizince. V době vydání napadeného rozhodnutí bylo přitom zřejmé, že stěžovatel spolupráci neposkytuje a bangladéšské velvyslanectví v Berlíně přestalo spolupracovat v listopadu 2020, aniž by reagovalo na urgence. Do operace FRONTEX nemohl být stěžovatel zapojen, jelikož nebyly zabezpečeny jeho doklady a základní podmínky pro jeho vyhoštění.

[8] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že komunikace s bangladéšským velvyslanectvím v Berlíně probíhala během listopadu a prosince 2020. Dne 15. 12. 2020 byla podána nová žádost o ověření totožnosti a vystavení náhradního cestovního dokladu v systému RCSM Bangladesh, na niž do současné doby žalovaná neobdržela reakci. Proces ověřování bangladéšských státních příslušníků je podle předchozí praxe zdlouhavý a komplikovaný. Ke dni vydání napadeného rozhodnutí však byla šance, že by v případě zdárného ztotožnění mohlo být správní vyhoštění stěžovatele uskutečněno v rámci operace agentury FRONTEX dne 24. 2. 2021, k níž se Ředitelství služby cizinecké policie

pokračování

předběžně připojilo. Za tímto účelem bylo napadené rozhodnutí vydáno, proto nesouhlasí s námitkami stěžovatele a cituje odůvodnění napadeného rozhodnutí. Ke dni vydání napadeného rozhodnutí řízení o ověření totožnosti a vydání náhradního cestovního dokladu cizince nadále probíhalo. Zajištění lze podle § 125 odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců prodloužit nad rámec doby podle § 124 odst. 1 téhož zákona, pokud je vyhoštění cizince uskutečnitelné v době trvání zajištění a přes řádné úsilí dochází ke zpoždění ze strany třetích zemí. Dne 26. 1. 2021 a 17. 2. 2021 byl opakovaně vznesen dotaz o stavu žádosti přes systém RCSM Bangladesh, přičemž odpověď nepřišla. V návaznosti na to byl dne 26. 2. 2021 stěžovatel ze zajištění propuštěn.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[9] Kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[10] Před zahájením meritorního přezkumu se Nejvyšší správní soud musel zabývat také otázkou přijatelnosti kasační stížnosti. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. ve znění účinném od 1. 4. 2021, Nejvyšší správní soud odmítne kasační stížnost ve věci, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, pro nepřijatelnost, pokud tato stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[11] Vymezením institutu nepřijatelnosti a výkladem pojmu přesahu vlastních zájmů stěžovatele se Nejvyšší správní soud podrobně zabýval v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně, 4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[12] Nejvyšší správní soud předesílá, že stěžovatel v kasační stížnosti sám nepředestřel žádné důvody týkající se její přijatelnosti (ačkoliv se na řízení o ní již vztahuje novela § 104a odst. 1 s. ř. s. provedená zákonem č. 77/2021 Sb.).

[13] Z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že „rozhodnutí o prodloužení zajištění, ve kterém žalovaný rozhoduje o dalším trvání zajištění, není pouze rozhodnutím, které upravuje dobu zajištění“. I v případě rozhodnutí o prodloužení zajištění je žalovaný

povinen vypořádat se s otázkou, zda podmínky zajištění cizince dle § 124 zákona o pobytu cizinců trvají. Ačkoliv není v souladu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2013, č. j. 1 As 90/2011 – 124, nezbytně nutné „okolnosti týkající se vydání rozhodnutí o zajištění při rozhodování o prodloužení délky zajištění detailně znovu popisovat“, jelikož „cizinec je s předchozím rozhodnutím o zajištění i s obsahem spisového materiálu detailně seznámen“, a tudíž „postačí stručné shrnutí dosavadního průběhu řízení a uvedení důvodů, pro které byl cizinec původně zajištěn“, je nutné se zabývat posouzením, zda nedošlo ke změně skutkových okolností, které by byly relevantní pro posouzení trvání důvodů zajištění, uložení zvláštních opatření za účelem vycestování podle § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců či pro možnost realizovat správní vyhoštění.“ (podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 8. 2019, č. j. 2 Azs 330/2018 - 30, publ. pod č. 3935/2019 Sb. NSS)

[14] Otázkou náležitého odůvodnění rozhodnutí o prodloužení zajištění a potenciální realizovatelnosti správního vyhoštění se zabýval Nejvyšší správní soud ve svých rozsudcích ze dne 2. 11. 2011, č. j. 1 As 119/2011 – 39, a ze dne 22. 8. 2019, č. j. 2 Azs 330/2018 - 30, publ. pod č. 3935/2019 Sb. NSS.) Vyplývá z nich, že „harmonogram konkrétních kroků, které správní orgán v řízení o správním vyhoštění cizince činí, je na úvaze správního orgánu. Nicméně aby zajištění cizince bylo oprávněné, musí být řízení o vyhoštění vedeno s náležitou pečlivostí, aktivně a svědomitě. Aplikace správního uvážení při rozhodování o prodloužení doby zajištění musí nalézt odraz v odůvodnění rozhodnutí, aby mohl soud přezkoumat, zda správní orgán správního uvážení nezneužil či nepřekročil jeho meze. V řízení o žalobě proti rozhodnutí o prodloužení doby zajištění tak soudy ve správním soudnictví hodnotí postup policie v řízení o správním vyhoštění a zkoumají, zda uvážení správního orgánu o prodloužení doby zajištění nevybočuje ze zákonem stanovených mezí, má oporu ve zjištěném skutkovém stavu a není svévolné.“

[15] Podle rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 4. 2013, č. j. 7 As 139/2012 – 59, a ze dne 22. 8. 2019, č. j. 2 Azs 330/2018 - 30, publ. pod č. 3935/2019 Sb. NSS., „odůvodnění rozhodnutí o prodloužení zajištění musí obsahovat především úvahu, jaké kroky směřující k vyhoštění správní orgán dosud učinil a z jakého důvodu nebylo dosud možné vyhoštění realizovat. Předpokladem prodloužení zajištění je také skutečnost, že vyhoštění bude alespoň potenciálně možné. Proto musí správní orgán podrobněji uvážit zejména o skutečnostech, které vyšly najevo v průběhu jeho činnosti směřující k vyhoštění cizince a které by mohly zakládat důvodnou obavu, že účelu zajištění nebude možné dosáhnout.“

[16] Z napadeného rozhodnutí, jež má oporu v obsahu správního spisu, je zřejmé, že cizinecká policie průběžně vyhodnocovala trvání důvodů pro zajištění stěžovatele a činila řadu úkonů směřujících k ověření jeho totožnosti a vydání cestovního dokladu nutného pro návrat do Bangladéše. Z poznatků o obtížné spolupráci s velvyslanectvím země původu stěžovatele nebylo možné na počátku učinit závěr, že vyhoštění bude nerealizovatelné (neboť se nepodaří ověřit totožnost a vystavit potřebné doklady). V době vydání napadeného rozhodnutí ještě nebyly známy okolnosti, jež by nasvědčovaly tomu, že s vysokou pravděpodobností nebude možné přepravu stěžovatele do Bangladéše provést, a to ani prostřednictvím plánované (ale nakonec neuskutečněné) návratové operace pořádané agenturou Frontex. Časový prostor, který byl bangladéšské straně poskytnut na reakci na

pokračování

opakované žádosti o spolupráci při určení totožnosti cizince a vystavení náhradního cestovního dokladu nebyl zjevně nepřiměřený, cizinecká policie nepostupovala liknavě. Krajský soud tedy nepochybil, když vycházel z toho, že žalovaná do vydání napadeného rozhodnutí neměla dostatečné indicie o nerealizovatelnosti vyhoštění stěžovatele.

[17] Stěžovatel ve své kasační stížnosti neuvedl, v čem spatřuje její přijatelnost. V řízení nebyla nastolena žádná právní otázka, k níž by se soud musel vyjádřit v zájmu sjednocování judikatury, najevo nevyšla ani žádná jiná skutečnost, která by svým významem podstatně přesahovala zájmy stěžovatele. Nejvyšší správní soud neshledal v napadeném rozsudku či postupu, který vedl k jeho vydání, ani žádné hrubé či excesivní vady, které by eventuálně rovněž mohly vést k závěru o přijatelnosti kasační stížnosti.

IV. Závěr a náklady řízení

[18] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Nejvyšší správní soud proto nepřistoupil k meritornímu přezkumu napadeného rozsudku a kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[19] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Soud o nákladech nerozhodoval podle § 60 odst. 3 s. ř. s., přestože kasační stížnost odmítl, a to s ohledem na závěry usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, č. 4170/2021 Sb. NSS (srov. obdobně usnesení ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021 - 28). Stěžovatel v řízení nebyl úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl ve věci plný úspěch, avšak nevznikly mu žádné náklady nad rozsah jeho úřední činnosti, a proto mu soud nepřiznal náhradu nákladů řízení.

[20] Usnesením krajského soudu ze dne 24. 2. 2021, č. j. 72 A 12/2021 - 19, byl stěžovateli ustanoven zástupcem Mgr. Ladislav Bárta, advokát se sídlem Purkyňova 787/6, Ostrava. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 10 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud přiznal ustanovenému zástupci odměnu za jeden úkon právní služby, a to podání kasační stížnosti (§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif) ve výši 3100 Kč (§ 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5. téže vyhlášky], k čemuž náleží náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 téže vyhlášky]. Advokát není plátcem DPH. Celková odměna tedy činí částku ve výši 3400 Kč, která mu bude vyplacena do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. září 2021

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu